

בית משפט לענייני משפחה בטבריה

תמ"ש 68681-06-20

בפני כבוד השופטת ורד ריקנטי - רוסהר

התובע: פלוני

נגד

הנתבעים: 1. פלונית
2. פרקליטות אזרחית מחוז צפון

פסק דין

1. עניינו של פסק דין זה הכרעה בתביעת התובע לבירור אבהותו ביחס לקטינים XXXX ת.ל. XXXX ו-XXXXX ת.ל. XXXXX, ילדיה של הנתבעת 1. התובע רשום במשרד הפנים כאביו של הקטין ואילו ביחס לקטינה אין אב רשום.
2. לטובת בירור ההליך הוזמן תסקיר מאת שירותי הרווחה במועצה מקומית XXXX והונחו לפני 2 תסקירים שנערכו ע"י העו"ס מר XXXXX (להלן: "העו"ס"), האחד מיום 23.11.20 והשני מיום 1.2.21. כן הוריתי על מינוי אפוטרופוס לדין לקטינים, עו"ד XXXXX, וגם עמדתה מיום 23.12.20 הונחה לפני. בנוסף הונחו לפני כתבי הטענות מטעם הנתבעת 1 ומטעם הפרקליטות. העו"ס, האפוטרופוס לדין והפרקליטות היו בעמדה כי דין התביעה להידחות ביחס לשני הקטינים, ואילו הנתבעת 1 – אשר בתחילת הדיונים נתנה הסכמתה לעריכת הבדיקה, חזרה בה לאחר שהתקבלו עמדת גורמי הטיפול והאפוטרופוס לדין.
3. אתמול התקיים דיון במעמד הצדדים והצדדים שטחו לפני טענותיהם באריכות ובתום הדיון נתנו הסכמתם לכך שבית המשפט יכריע בהליך על סמך טענותיהם ומכלול החומר המונח לפניו. משהתובע לא קיבל המלצתי ליתר את ההליך בדרך של משיכת בקשתו לבירור האבהות ביחס לקטינים ודחיית התביעה, אני נדרשת להכריע בהליך.

4. לאחר שבחנתי מכלול הטענות, העמדות והתשתית הראייתית, שוכנעתי כי דין התביעה להידחות על כל חלקיה, היינו ביחס לשני הקטינים, ואסביר.

5. **השתק שיפוטי ומניעות.** כפי שציינה האפוטרופוס לדין בעמדתה לפני, במסגרת הליך שהתנהל בבית הדין הרבני האזורי ב-XXXX, התובע הכיר והצהיר ביום XXXX על אבהותו ביחס לקטין וכן ביחס לקטינה, אשר באותה עת הנתבעת 1 נשאה אותה ברחמה - והתחייב לשאת בכל החיובים החלים על אב בדין האישי כלפי ילדיו. טענות התובע אשר נשמעות כיום, לפיהן קיים ספק ביחס לאבהותו, עומדות בסתירה להצהרותיו בפני בית הדין הרבני והכל למרות שעל פי עדותו של התובע לפני בדיון מאתמול, הספקות ביחס לאבהותו התעוררו בו אפילו עוד בטרם לידת הקטינה.

כעניין שבמדיניות שיפוטית, אין ליתן יד למצב בו התובע טוען לאבהותו בפני בית הדין, ללא כל תנאי, סייג או ספק, עמדתו מתקבלת - ומקבלת תוקף שיפוטי על ידי בית הדין, ואילו עתה, בחלוף למעלה מ-13 שנים, מעלה טענות עובדתיות אחרות בפני בית משפט זה ובמעמיד סימן שאלה ביחס לאבהותו על הקטינים.

7. טענותיו של התובע כיום עומדות גם בניגוד לאמירותיו והתבטאויותיו של התובע לאורך השנים, בסדרה של הליכים משפטיים שנוהלו בין התובע לבין הנתבעת 1, אשר המכנה המשותף של כולם הוא שהנתבע, לא רק שלא הכחיש אבהותו ביחס לקטינים, אלא טען ושב וטען בפני בית המשפט שהקטינים הם כל עולמו וכאבי הקטינים הוא יפעל על מנת להתראות עימם ולהעניק להם מלוא צורכיהם. מדובר במספר הליכים הנוגעים להסדרי ההורות, מזונות ומתן מענה טיפולי לקטינים, ובאף לא אחד מהם הועלתה טענה לעניין אבהות התובע ביחס לקטינים.

8. אפנה למשל לתסקיר מיום 18.8.13 שהוגש במסגרת תביעת הנתבעת 1 לקביעת זמני שהות בין התובע לבין הקטינים, ממנו עלה שהאב ובת זוגו דאז היו מעוניינים ורצו לארח את הקטינים בביתם, התובע אף עתר בעניין זה בבקשות לסעד זמני - ובסופו של יום גם נקבעו זמני שהות בהסכמה בין התובע לבין הקטינים (ר' תמ"ש XXXXX). כן נקבעו מזונות הקטינים בהסכמת התובע בפסק דין מיום 23.3.14, מבלי שהוכחשה האבהות ולמרות שכבר אז העלה התובע בכתב הגנתו טענות שהנתבעת 1 בגדה בו (ר' תמ"ש XXXXX).

הדברים חזרו על עצמם בתביעת הנתבעת 1 לאכיפת זמני שהות, שנתיים מאוחר יותר, גם שם התובע החריש ביחס לספקותיו בעניין האבהות, וזאת בשונה מהטענות שהוא מעלה לפני כיום (ר' תמ"ש XXXX) וגם בשנת 2018, כשנתיים וחצי לפני התביעה שלפני, בתביעת הנתבעת 1 לאפוטרופסות בלעדית שנדחתה, בה טען התובע בין היתר כי (ר' פרוטוקול הדיון מיום 17.1.18 בתיק א"פ XXXX):

"האב: אני מבקש להבהיר דבר אחד. אני מעולם לא ניתקתי קשר עם הילדים ועד לא מזמן לא הייתה לי שיחה מאוד ארוכה עם הילדה שלי בטלפון. מה שאני בא להגיד, לא כל אישור שהיא תקבל אני אחתום עליו.

אם אני אראה לנכון שאני בתור אבא של הילדים ואני חושב לנכון שהם לא צריכים לעבור איזה משהו מסוים אני לא חייב לחתום בגלל שהיא שלחה לי מסמך.

...

XXX: מה שקשור לטיפול בילדים שלי, ברור שיהיה שיתוף פעולה."

9. בהתחשב בגרסאות העובדתיות שמסר התובע לאורך השנים בפני בית המשפט בהן הצהיר פוזיטיבית ובעקיפין בדבר אבהותו ביחס לקטינים, ואף נהג בפועל כאביהם וקיים עימם קשר משמעותי לאורך שנים, מצגים אשר באופן טבעי הקטינים הסתמכו עליהם, הרי שטעמים של השתק שיפוטי ומניעות מכוח הכרה בפועל באבהותו, מובילים למסקנה שדין תביעתו של התובע לבירור האבהות להידחות ביחס לשני הקטינים.

10. **שיהוי.** התובע המתין עם הגשת תביעתו בעניין הקטין כ- 15 שנים לאחר לידתו וכ- 12 שנים לאחר לידת הקטינה. מדובר בשיהוי מהותי, אשר נותר ללא כל הסבר מצידו של התובע, אשר לדבריו לא ראה עצמו מוגבל בזמן לברר ספקותיו. אין בידי לקבל עמדה זו. כעולה מעדות התובע לפני, החששות והספקות בשאלת האבהות קיננו בליבו כבר לפני שנים רבות, אולם הוא לא פעל לבירור אבהותו בסמיכות ללידת הקטין וגם לא בסמיכות ללידת הקטינה והכל למרות שהוא לא היסס כבר בשנת 2013 להעלות טענות לעניין בגידתה של הנתבעת 1 בו במסגרת כתב הגנתו בהליך למזונות הקטינים. יתר על כן, בכל אותן שנים וחרף המחלוקות העזות בין הצדדים, התובע פעל ונלחם על הזכות לשמש אב משמעותי לילדיו ולהתראות עימם ורק לאחרונה, יתכן בגלל הנתק בינו לבין הקטינים וטענותיו לעניין הסתה וניכור הקטינים כלפיו, בחר לנקוט בהליך שלפני.

11. שעה שמדובר בשיהוי של שנים כה רבות, שנים בהן הקטינים גדלו וחיו בידיעה שהתובע הינו אביהם, הם קיימו עימו קשר משמעותי, גם אם הקשר ידע מהמורות ואפילו בהתחשב בנתק הנוכחי בינו לבין הקטינים, אין לקבל מצב בו תגרם טלטלה כה עמוקה וחמורה בחיי הקטינים, רק משום שהתובע "בחר" עתה לברר את הספקות שעלו בו לדבריו כבר מעת לידתם. אל מול "הקלות" בה הוגשה התביעה שלפני, שכן לא ניתן היה למנוע מהתובע לנקוט בהליך - עומדת חובה לעמוד כחיץ כנגד תביעות לבירור אבהות זנוחות, אשר בירורן עלול לפגוע אנושות בנפשם של הקטינים. עוצמת השיהוי במקרה זה מבססת אף טעמים לדחיית התביעה מכוח דוקטרינת תום הלב ולטעמי היא גם עולה כדי שימוש לרעה בהליכי משפט, שכן בעצם הגשת ההליך כבר גרם התובע נזק ממשי לילדיו, אשר את ביטוי ניתן היה למצוא בתסקירי העו"ס ובעמדת האפוסטרופוס לדין שהונחו לפני, אליהם אתייחס בהמשך – ולמצער בנסיבות שנוצרו יש למנוע כל נזק נוסף לקטינים.

12. מעבר להנמקות הסף, גם טעמים לגוף העניין מובילים למסקנה שדין התביעה שלפני להידחות.

באשר לקטין, בדין הפנה ב"כ היועמ"ש משרד הרווחה, אשר נטל חלק בראשיתם של ההליכים, להוראות סעיף 28ד. (א) לחוק מידע גנטי, תשס"א 2000 (להלן: "החוק") ולפיו במקרה שבו ממצאי בדיקת האבהות עלולים לשלול אבהותו של אב רשום, "לא יורה בית המשפט על עריכת הבדיקה, אלא אם כן שוכנע שיש בעריכתה צורך ממשי הגובר על הפגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהבדיקה".

13. במקרה זה התובע כלל לא עמד בנטל להראות שקיים צורך ממשי בעריכת הבדיקה וההנמקה היחידה שבפיו הינה רצונו להסיר את הספקות המקננים בליבו מזה שנים רבות, ספקות אשר בזמן אמת לא נמצא להן כל ביטוי. עם כל ההבנה לקושי של התובע, מצוקתו ותסכולו – מהם יכולתי להתרשם בדבריו לפני בדין, אלה אינם משולים כנגד הפגיעה הברורה והחמורה בקטין ככל ואיעתר לבקשה לביצוע הבדיקה. הפגיעה הברורה מאליה נעוצה בעובדה כי במידה ותישלל האבהות, יפגע מעמדו האישי של הקטין והוא יהפוך "לשתוקי". לכך מתווספת הפגיעה הקשה בזכותו ובתודעתו של הקטין, אשר באבחה אחת שומטים ממנו את ייחוסו המשפחתי ואת דמות האיש אותו הכיר כאביו מזה שנים כה רבות. הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שמדובר בקטין הסובל מקשיים נפשיים ומטופל בתרופות נוגדות דיכאון, כמתואר בתסקיר ובתיעוד הרפואי שהוצג לפני, ומקובלת עלי עמדת העו"ס שלא נסתרה ולפיה הפגיעה שעלולה להיגרם להתפתחותו הנפשית של הקטין ותפקודו מביאה למסקנה שיש לדחות הסעד המבוקש על ידי התובע וכי בירורו עומד באופן מובהק בניגוד לטובת הקטין.

בהקשר זה אציין שאין בידי לקבל טענת התובע כי מאחר והקטינים כבר מודעים להליך ולספקות של התובע, הרי "שהנזק" כבר נגרם, כלשונו. אין דין הגשת התביעה, כדין בירור האבהות בפועל, על ההתמודדות הרגשית והנפשית הכרוכה בתוצאות והשלכות הבדיקה – והקטין גם מתנגד לכך, כפי שאפרט בהמשך.

14. באשר לקטינה, אמנם בעניינה אין "אב רשום", בשונה מהקטין, כך שלכאורה בירור אבהות התובע ביחס אליה יכולה להטיב עימה, שכן באם ממצאי הבדיקה יעידו על קשרי האבהות, יתוקן המרשם ולכך יש יתרונות ביחס לעתידה ומעמדה של הקטינה. אלא שגם בעניינה קיימים טעמים כבדי משקל לדחיית הסעד המבוקש, ואפרט עמדותי.

15. ראשית אפנה להוראת סעיף 28 ו. (א) לחוק הקובע כי :

"28 ו. (א) על אף האמור בסעיף 28ב, רשאי בית המשפט לצוות על עריכת בדיקה, למעט בדיקה לפי סעיף 28ד, גם בלא הסכמת הנבדק, אם נוכח כי התקיימו התנאים לעריכתה לפי סעיף 28א, 28ד או 28ה, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

- (1) בית המשפט שוכנע כי יש סיכוי סביר לנכונות טענות המבקש בדבר קשרי המשפחה הנטענים ;
- (2) ניתנה לנבדק הזדמנות להשמיע את התנגדותו למתן הצו".

16. במקרה זה הקטינה - וגם הקטין, התנגדו לביצוע בדיקה הכל כמפורט בתסקירי העו"ס והם גם חזרו על התנגדותם בפגישה שקיים העו"ס עימם אתמול, כך שגם לא חל כל שינוי בעמדתם. איני מקבלת את עמדת התובע, כביכול הקטינים נתנו הסכמה לביצוע הבדיקה בפני האפוטרופוס לדין, וכל שנאמר על ידם הוא שהם יכבדו החלטת בית המשפט בעניין זה, לצד התנגדות פוזיטיבית לביצוע הבדיקה שבוטאה לפניו.

קולם של הקטינים הובא לפני הן באמצעות תסקירי העו"ס והן באמצעות עמדת האפוטרופוס לדין, מדובר בקול ברור - ובהתחשב בגילם של הקטינים בית המשפט מוצא ליתן משקל משמעותי לרצונם. אין משמעות הדבר שרצון הקטינים הינו חזות הכל – אולם רצון הקטינים נתמך גם בעמדת האפוטרופוס לדין, בעמדת הפרקליטות ואף בעמדת העו"ס, שבירור האבהות במקרה זה, אינו משרת טובתם של הקטינים ושהפגיעה בקטינים והצורך להבטיח שלומם הנפשי, צריך לגבור על רצון התובע להסיר את הספקות ביחס לאבהות.

17. ספק בעיני אם התקיים גם התנאי הקבוע בסעיף 28 ו. (א) (1) לחוק. טענות התובע לעניין סבירות היעדר קיומם של קשרי משפחה במקרה זה, ניצבות ברף ראייתי נמוך. התובע לא הביא ראיות לעניין תקופות מעצרו, למרות שהעיד שבין תקופות המעצר השונות חלף כחודש ימים בכל פעם; התובע גם לא הביא ראיות ביחס לתקופות חופשותיו מהכלא וגם לא לעניין מועדי פגישות ההתייחדות עם הנתבעת והודה שהתקיימו כאלה; מטעם התובע לא העידו עדים כלשהם וגם לא התבקשה העדתם והתובע נתן הסכמה לכך שבית המשפט יכריע בהליך על יסוד החומר המונח לפניו. אולם כך או כך, גם אם היה בדבריו של התובע כדי לקיים את התנאי הנדרש בהוראות החוק, אין בכך כדי לייתר בדיקה לגופם של דברים ביחס לטובת הקטינים בבירור האבהות והערכת הפגיעה שעלולה להיגרם להם, וזו גוברת במקרה זה על אינטרס ורצון התובע בבירור האבהות, בהתחשב במכלול הנסיבות (ר' עמ"ש (חי') 70668-11-16 פורסם בנבו ביום 5.6.17).

18. בדומה לקטין, גם ביחס לקטינה, ככל וממצאי הבדיקה ישללו אבהות התובע, למרות שלא יהיה בכך כדי להשפיע על הרישום, דימויה העצמי וזהותה העצמית של הקטינה יפגעו פגיעה קשה, מה עוד שנטען לפני שהקטינה היתה ועודנה קשורה מאוד לתובע וקשר זה צפוי להתנתק באחת, ללא איחוי. בנוסף, מקובלת עלי עמדת האפוטרופוס לדין והפרקליטות, שנתמכה גם בעדות העו"ס לפני, ולפיה אין מקום להבחין ולהפריד בין הקטינים, במובן זה שתיערך בדיקה לבירור האבהות ביחס לקטינה בעוד הסעד המבוקש ביחס לקטין יידחה.

19. תוצאות שונות ביחס לכל אחד מהאחים, עלולות לפגוע במערכת האחאית, שעה שמדובר בקטינים אשר חיים וגדלים יחדיו, מצויים בקרבה ביולוגית ופיזית ולמרות פרידת התובע והנתבעת 1 – הקטינים מהווים תא משפחתי אחד. הפיצול בין האחים ביחס לחיוב בעריכת הבדיקה, לא משנה מה יהיו תוצאות הבדיקה, יכול להקים טריז בין האחים, ליצור ביניהם

מתח ולהרע ליחסיהם, בעוד כיום הם נהנים מהישענות האחד על כתפי האחר, בהתמודדות המורכבת עם הספקות שהעלה התובע בתביעה שלפני ומורכבות חייהם דרך הכלל.

20. נוכח האמור, שיקולים הנוגעים לטובתה הנפשית של הקטינה והתפתחותה התקינה, בצירוף התנגדותה לביצוע הבדיקה והרף הראייתי הנמוך אשר הובא לפני להיעדר קשרי משפחה, מובילים למסקנה שדין התביעה ביחס לקטינה להידחות אף היא.

21. מכל הטעמים האמורים לעיל אני מורה על דחיית התביעה, על כל חלקיה, תוך חיוב התובע בהוצאות משפט אשר מצאתי לפסוק לטובת אוצר המדינה וזאת בגין ייצוגה של הנתבעת 1 ע"י הלשכה לסיוע משפטי, בסך של 5,000 ₪, אשר ישולמו תוך 30 יום מהיום.

22. אציין עוד שלצערי התובע לא קיבל המלצתי לייתר בירור הליך ובכך אולי להקטין את הפגיעה שכבר נגרמה לקטינים. כולי תקווה שהתובע ימצא הדרך לחדש הקשר עם ילדיו ולכונן קשר מיטיב ובריא ביניהם. כן אני מוצאת להתייחס לדבריו של התובע, שאמנם לא נרשמו בפרוטוקול, שכן הם היוו חלק מהדיון הבלתי פורמאלי, ולפיהם - ככל שתידחה התביעה, הוא ימצא את הדרך לערוך בדיקה גנטית לקטינים. מעבר להתרסה הבוטה והזלזול בבית המשפט ובטובת הקטינים, אני מוצאת להבהיר ולהזהיר את התובע שבהתאם לסעיף 28 א. לחוק, לא תיערך בדיקה גנטית לקשרי משפחה, אלא לפי צו של בית משפט זה ובהתאם להוראות החוק.

23. המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ולאחר מכן תסגור את התיק.

ניתן היום, ח' תשרי תשפ"ב, 14 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.

ורד ריקנטי-רוסנר, שופטת

פסק הדין ניתן לפרסום לאחר השמטת פרטים מזהים ושמות.